

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Վերլուծական տեղեկագիր

ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ.

ՀԱՅ-ԹՈՒՐԻՔԱԿԱՆ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

№ 11

Երևան – 2017

YEREVAN STATE UNIVERSITY
CENTER FOR CIVILIZATION AND CULTURAL STUDIES

Analytical Bulletin

Regional and National Security Dynamics:
Armenian-Turkish Relations

№ 11

Yerevan 2017

Support to the Armenia-Turkey
Normalisation Process
European Union Initiative

This publication has been produced with the assistance of the European Union within the framework of the [Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process](#) programme. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors, and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, Eurasia Partnership Foundation or any other Consortium partner in the Programme.

Այս նյութը ստեղծվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ՝ «[Աջակցություն Հայաստան-Թուրքիա կարգավորման գործընթացին](#)» ծրագրի շրջանակներում: Նյութի բովանդակության համար պատասխանատու են հեղինակները: Բովանդակությունը կարող է չհամընկնել Եվրոպական միության, Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամի և ծրագրում ընդգրկված մյուս գործընկեր կազմակերպությունների տեսակետների հետ:

Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process: Stage Two (ATNP2) is a programme implemented by a Consortium of eight civil society organisations from Armenia and Turkey with the financial assistance of the European Union under the Instrument contributing to Stability and Peace. ATNP2 builds upon the achievements of ATNP1 implemented between 2014-2015.

The overall objective of the programme is to empower and engage civil societies of Turkey and Armenia to contribute to the enhanced regional peace and stability, democratic pluralism and social inclusion across and within their societies. This will be achieved through engaging new actors in economic, cultural, educational, and awareness-raising activities between Armenia and Turkey, and improving information flow, communication exchange and networking between media, expert communities and institutions.

The Consortium partners include Civilitas Foundation (CF), Eurasia Partnership Foundation (EPF), Public Journalism Club (PJC), Regional Studies Center (RSC) from Armenia; and Anadolu Kültür, the Economic Policy Research Foundation of Turkey (TEPAV), Citizens Assembly (CA), and Hrant Dink Foundation from Turkey.

«Աջակցություն Հայաստան-Թուրքիա կարգավորման գործընթացին. 2-րդ փուլ» ծրագիրն իրականացնում է Հայաստանի և Թուրքիայի ութ հասարակական կազմակերպություններից բաղկացած կոնսորցիումը: Ծրագիրն իրականացվում է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ «Կայունության և խաղաղության ամրապնդման գործիքի» շրջանակներում: Ծրագրի երկրորդ փուլը հիմնված է 2014-2015թթ. իրականացված առաջին փուլի արդյունքների վրա:

Ծրագրի նպատակն է աջակցել Հայաստանի ու Թուրքիայի քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչներին՝ նպաստելու տարածաշրջանային խաղաղության և կայունության հաստատմանը, ինչպես նաև ժողովրդավարական բազմակարծությանը: Այս նպատակին հասնելու համար նախատեսվում է իրականացնել տնտեսական, մշակութային, կրթական և հանրային իրազեկման տարաբնույթ գործողություններ՝ ամրապնդելով հասարակության տարբեր խմբերի միջև տեղեկատվական հոսքերը, հաղորդակցությունը և կապերի հաստատումը:

Կոնսորցիումի անդամներն են. Հայաստանում՝ Սիվիլիթաս հիմնադրամը, Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամը, Հանրային լրագրության ակումբը, Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոնը, Թուրքիայում՝ Անադոլու Քյուլթյուրը, Թուրքիայի տնտեսական քաղաքականության հետազոտությունների հիմնադրամը (Տեպավ), Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեան և Հրանտ Դինք հիմնադրամը:

ISSN 1829-4502

Հրատարակվում է ԵՊՀ Քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոնի գիտական խորհրդի որոշմամբ:

Համարի գլխավոր խմբագիր՝ Դավիթ Հովհաննիսյան

Խմբագրական կազմ՝ Սաթենիկ Մկրտչյան (համարի պատասխանատու), Լենա Գ. Կրիկոբյան, Գևորգ Տեր-Գաբրիելյան, Աննա Գևորգյան, Շուշան Կյուրեղյան, Տաթևիկ Պետրոսյան

Խմբագրական խորհուրդ՝
Դավիթ Հովհաննիսյան

բ.գ.թ., պրոֆեսոր, Արտակարգ
և լիազոր դեսպան (նախագահ)

Արամ Սիմոնյան

պ.գ.դ., պրոֆեսոր,
ՀՀ ԳԱԱ թղթակից-անդամ,

Ռուբեն Սաֆրաստյան

պ.գ.դ., պրոֆեսոր,
ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս

Արման Կիրակոսյան

պ.գ.դ., պրոֆեսոր,
Արտակարգ և լիազոր դեսպան

Ռուբեն Շուգարյան

պ.գ.թ., Ֆլեթչերի իրավունքի և
դիվանագիտության դպրոց,
Թաֆթս համալսարան (ԱՄՆ)

Աննա Օհանյան

քաղ.գ.դ. քաղաքագիտության և
միջազգային հարաբերությունների
պրոֆեսոր, Սթոնհիլ Քոլեջ (ԱՄՆ)

Սերգեյ Մինասյան

քաղ.գ.դ.

Հայկ Քոչարյան

պ.գ.թ., դոցենտ

Volume Editor-in-chief: David Hovhannisyan

Editorial Staff:

Satenik Mkrtchyan (Volume coordinator), Lena D. Krikorian (Language editing), Gevorg Ter-Gabrielyan, Anna Gevorgyan, Shushan Kyureghyan, and Tatevik Petrosyan

Editorial Board:

David Hovhannisyan	Professor and Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
Aram Simonyan	Doctor Professor, Corresponding Member of the Academy of Science of Armenia
Ruben Safrastyan	Doctor Professor, Member of Academy of Science of Armenia
Arman Kirakosyan	Doctor Professor and Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
Rouben Shougarian	Doctor, Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University (USA)
Anna Ohanian	PhD in Political Science, Richard B. Finnegan Distinguished Professor of Political Science and International Relations, Stonehill College (USA)
Sergey Minasyan	Doctor of Political Science
Hayk Kocharyan	Doctor of History

The current publication is a collection of papers presented at the international conference titled “Regional and National Security Dynamics: Armenian-Turkish Relations,” which took place on September 29, 2017. It was co-organized by the Center for Civilization and Cultural Studies at Yerevan State University (YSU CCCS), and the Eurasia Partnership Foundation (EPF).

The conference was organized according to the following methodology: the YSU CCCS researchers were assigned to analyze the state security concepts of the U.S., the EU, Russia, China, Iran, Turkey, Azerbaijan, Georgia, and Armenia. This collective analysis was then sent to experts from each country for review. Then, the researchers and diplomats from the same countries were invited to participate in the conference and present their papers on the same issues.

This methodology enabled the participants to understand what official approaches countries with an active role in the region have. It also delivered these actors’ real perspectives formed by the implementation of Armenia’s national priorities and possibilities, their attitudes and understanding of the term “security” according to their interests.

I want to express my special gratitude to the Eurasia Partnership Foundation and to the leadership of Yerevan State University for their constant support in organizing the conference, for their motivation and for their creative ideas, and also my gratitude towards all participants for their invaluable scientific contributions.

David Hovhannisyanyan
Volume Editor-in-chief

CONTENT

David Hovhannisyan

REGIONAL SECURITY CONCEPTS
IN THE “THREE SEAS SYSTEM” 14-17

Tatevik Mkrtchyan, Hayk Kocharyan

REGIONAL SECURITY DYNAMICS: ARMENIA 18-36

Ünal Çeviköz

PERSPECTIVES FOR SECURITY AND STABILITY IN
THE SOUTH CAUCASUS: THE ROLE OF
NORMALISATION BETWEEN TURKEY AND ARMENIA 37-54

Satenik Mkrtchyan

NATIONAL SECURITY CONCEPTS OF GEORGIA (2005 AND 2011):
REGIONAL, SUB-REGIONAL, AND GLOBAL SETTINGS 55-72

Hayk Kocharyan, Sona Sukiasyan

REGIONAL SECURITY DYNAMICS: AZERBAIJAN 73-93

Anna Gevorgyan

NATIONAL SECURITY OF THE ISLAMIC
REPUBLIC OF IRAN 74-111

Shushan Kyureghyan

REGIONAL SECURITY DYNAMICS:
RUSSIAN FEDERATION 112-136

Tatevik Petrosyan

REGIONAL SECURITY DYNAMICS:
PEOPLE’S REPUBLIC OF CHINA 137-168

Mikayel Hovhannisyan

EU FOREIGN AND SECURITY POLICY
AND WIDER SOUTH CAUCASUS .....

169-186

Lena D. Krikorian

NATIONAL SECURITY STRATEGY DYNAMICS: FOREIGN POLICY
PRIORITIES OF THE UNITED STATES OF AMERICA

(Russia, China, Persian Gulf, Caucasus, Turkey, and Iran) .....

187-216

REVIEWS AND SPEECHES

Vahram Ter-Matevosyan

REVIEW ON ÜNAL ÇEVİKÖZ’S PAPER “PERSPECTIVES
FOR SECURITY AND STABILITY IN THE SOUTH CAUCASUS:
THE ROLE OF NORMALISATION BETWEEN
TURKEY AND ARMENIA” .....

218-226

Ü. ÇEVİKÖZ’S RESPONDING REMARKS TO
THE REVIEW BY V. TER-MATEVOSYAN .....

227-228

Mikayel Zolyan

RE-ASSESSING ARMENIA’S SECURITY CHALLENGES:
A RESPONSE TO THE PAPER “REGIONAL SECURITY
DYNAMIC: ARMENIA” BY TATEVIK MKRTCHYAN
AND HAYK KOCHARYAN .....

229-237

Anna Ohanyan

REVIEW ON LENA D. KRİKORIAN’S PAPER “NATIONAL
SECURITY STRATEGY DYNAMICS: FOREIGN POLICY
PRIORITIES OF THE UNITED STATES OF AMERICA
(Russia, China, Persian Gulf, Caucasus, Turkey, and Iran)” .....

238-241

Olga Vorkunova

REVIEW ON SHOUSHAN KYUREGHYAN’S PAPER “REGIONAL
SECURITY DYNAMICS: RUSSIAN FEDERATION” .....

242-244

Iris Kempe

REVIEW ON MIKAYEL HOVHANNISYAN’S PAPER
“EU FOREIGN AND SECURITY POLICY AND WIDER
SOUTH CAUCASUS” 245-247

Hamidreza Azizi

REVIEW ON ANNA GEVORGYAN’S PAPER “NATIONAL
SECURITY OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN” 248-251

Giorgi Gvalia

REVIEW ON SATENIK MKRTCHYAN’S PAPER “NATIONAL
SECURITY CONCEPTS OF 2005 AND 2011: REGIONAL,
SUB-REGIONAL, AND GLOBAL SETTINGS” 252-256

THE TRANSCRIBED SPEECH OF *FERIDE INAN*
AT THE CONFERENCE, SESSION 4 257-263

THE TRANSCRIBED SPEECH OF *VALI KOUZEGAR KALEJI*
AT THE CONFERENCE, SESSION 4 264-267

THE TRANSCRIBED SPEECH OF *PAATA ZAKAREISHVILI*
AT THE CONFERENCE, SESSION 4 268-272

THE TRANSCRIBED SPEECH OF *DANIEL FRIED*
AT THE CONFERENCE, SESSION 5 273-277

THE TRANSCRIBED SPEECH OF *ANDREY YUROV*
AT THE CONFERENCE, SESSION 5 278-284

CHINA’S FOREIGN POLICY AND RELATIONS
BETWEEN CHINA AND ARMENIA, *LI YONGHUI* 285-288

PARTICIPANTS’ BIOGRAPHIES 290-302

ABOUT THE CCCS 303-304

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Դավիթ Հովհաննիսյան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐԸ
«ԵՐԵՔ ԾՈՎԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ».....14-17

Տաթևիկ Մկրտչյան, Հայկ Քոչարյան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ.
ՀԱՅԱՍՏԱՆ.....18-36

Ունայ Չևիքոզ

ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ. ԹՈՒՐՔԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱԼԱՑՄԱՆ ԴԵՐԸ.....37-54

Մաթենիկ Մկրտչյան

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ 2005Թ. ԵՎ 2011Թ.
ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐԸ. ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ, ԵՆԹԱՏԱՐԱԾԱ-
ՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԳԼՈՔԱԼ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ.....55-72

Հայկ Քոչարյան, Սոնա Սուքիասյան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ԱԴԻԲԵՉԱՆ.....73-93

Աննա Գևորգյան

ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....94-111

Շուշան Կյուրեղյան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ.
ՌՈՒՄԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ.....112-136

Տաթևիկ Ղևորոսյան

ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ.....137-168

Միքայել Հովհաննիսյան

ԵՄ ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԴԱՅՆՎԱԾ

ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԱԸ.....169-186

Լեւոս Դ. Կրիկոսյան

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՈՒՄԱՍՏԱՆ, ՉԻՆԱՍՏԱՆ, ՊԱՐՄԻՑ ԾՈՑ, ԿՈՎԿԱՍ, ԹՈՒՐԹԻԱ, ԻՐԱՆ).....187-216

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԵԼՈՒՅԹՆԵՐ

Վահրամ Տեղ-Մաթևոսյան

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՉԵՎԻՔՈՉԻ «ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ. ԹՈՒՐԹԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԱՐԱՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱԼԱՑՄԱՆ ԴԵՐԸ» ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔԵՐՅԱԼ.....218-226

ՈՒՆԱԼ ՉԵՎԻՔՈՉԻ ԱՐՁԱԳԱՆՔԸ Վ.ՏԵՐ-ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆԻ ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆԸ.....227-228

Միքայել Չոլյան

ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏԵԼՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ. ԱՐՁԱԳԱՆՔ Տ. ՄԿՐՏՉՅԱՆԻ ԵՎ Հ.ՔՈՉԱՐՅԱՆԻ «ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱԳՆՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆԸ.....229-237

Աննա Օհանյան

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԼԵՆԱ Դ.ԿՐԻԿՈՐՅԱՆԻ «ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ: ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՌՈՒՄԱՍՏԱՆ, ՉԻՆԱՍՏԱՆ, ՊԱՐՄԻՑ ԾՈՑ, ԿՈՎԿԱՍ, ԹՈՒՐԹԻԱ, ԻՐԱՆ)» ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔԵՐՅԱԼ.....238-241

Օլգա Վարկունյուխ

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ Շ. ԿՅՈՒՐԵՂՅԱՆԻ «ՏԱՐԱԾԱՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԴԻՆԱՄԻԿԱ: ՌՈՒՄԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ» ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔԵՐՅԱԼ.....242-244

Իրիս Կեմպե

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ Ս. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ «ԵՄ ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԴԱՅՆՎԱԾ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԸ»

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 245-247

Համհրդեգու Ազիզի

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ Ա. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ «ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ» ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....248-251

Գիորգի Գվալիս

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ Ս. ՄԿՐՏՉՅԱՆԻ «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ 2005Թ. ԵՎ 2011Թ. ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԵՐԸ. ՏԱՐԱԾԱՇՐՉԱՆԱՅԻՆ, ԵՆԹԱՏԱՐԱԾԱՇՐՉԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԳԼՈՔԱԼ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ» ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....252-256

Ճերիդե Ինանի ԵԼՈՒՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 257-263

ՎԱԼԻ ՔՈՒՉԵԳԱՐ ՔԱԼԵՉԻԻ ԵԼՈՒՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 264-267

ՊԱՍՏԱ ՉԱՔԱՐԵԻՇՎԻԼԻԻ ԵԼՈՒՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 268-272

ԴԱՆԻԵԼ ՃՐԻԴԻ ԵԼՈՒՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 273-277

ԱՆԴՐԵՅ ՅՈՒՐՈՎԻ ԵԼՈՒՅԹԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 278-284

ԼԻ ՅՈՆԽՈՒԻ, ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԱՅ-ՉԻՆԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 285-288

ՄԱՍՆԱԿԻՅՆԵՐԻ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 290-302

ՔՍՀԿ-Ի ՄԱՍԻՆ 303-304

REVIEWS AND SPEECHES

*Presented during the International Conference "Regional and National Security Dynamics: Armenia-Turkey Relations",
29 September 2017, Yerevan, Armenia*

SESSION 2.

DYNAMICS OF NATIONAL SECURITY ISSUES: EU, USA, RUSSIA, AND CHINA

REVIEW ON LENA D. KRİKORIAN'S PAPER "NATIONAL SECURITY STRATEGY DYNAMICS: FOREIGN POLICY PRIORITIES OF THE UNITED STATES OF AMERICA (Russia, China, Persian Gulf, Caucasus, Turkey, and Iran)"⁷

*Anna Ohanyan
Stonehill College, USA*

Well thank you very much for the invitation. And I am thrilled to be part of this panel and having an opportunity to read on the research as produced by local researchers. I would like to first thank Lena Krikorian for an insightful paper and I don't even know where Lena is - I haven't met her, there is Lena. Thank you, Lena, very much for all the work and the insightful research you put in to this work. Overall, I agree with most of the analysis. What I would like to do is to challenge you a little bit in an effort to give you some feedback as you start thinking forward about your research. I also wanted to briefly refer to what ambassador Cevikoz mentioned, arguing that the South Caucasus is not highlighted, is not viewed as important in global politics. It is that criticism or lament that we always hear that in big conversations among great powers, the South Caucasus in general is not registering. And I agree with that, and I think as academics, we bare responsibility for that reality. What I would argue, what I would call Lena and other researchers to start reflecting on, is how we think about research on Armenia, on Georgia, and on Azerbaijan.

And to this end, my first point to Lena is, to really challenge the Western theoretical dominance. Looking at the way great power policies affect the foreign policies of smaller states such as Armenia, Georgia, and Azerbaijan is important. But, I would advocate that we should also flip that

---

⁷ The text is the transcription of the speech given at the conference.

relationship and challenge realism as an International Relations theory: we should start also asking how Armenia and other small states, affect the foreign policies of greater powers. To this end, situating Armenia in the scholarship of small states is overdue. Looking at variables such as the institutions, new power arrangements, new forms of power that smaller states are able to create are important to consider.

The objective of the paper was to study US foreign policy relative to various other major powers in world politics, and understand the implications of those on South Caucasus. I do think that the paper did a very good job in analyzing the US foreign policy, but I think that looking and showing the causal links and mechanisms of impact between US foreign policy on Armenia were somewhat missing. I realize that Lena's task was to look at official statements, and as content analysis it is a very valuable exercise, but I worry that just by looking at the official statements you miss a lot of politicking that is happening. So, I would call for you to diversify your research methodologies, looking also at the scholarship and existing research on these topics including opinion polling, civil society actors.

There is a lot there. I was asked to comment on Russia so I will focus on US-Russia relations a bit. You mentioned that the US is promoting the western model. I would want to hear what that western model is. There are so many definitions that are being floated around. What is the core? Is democracy assumed in that model? Is it market capitalism? Is it human rights? And to what extent that is western to what extent that is American? Prior to the last election, which resulted in a Trump presidency, many western analysts were looking at the world through the prism of China's rise, focused on whether the US will be challenged by China or some other power. No one expected that essentially the United States, which created that benign hegemony and allowed many countries to rise in that framework, would self-sabotage, and start pulling from some of the regional groupings that it created. So, there are fascinating developments that are happening here. It would be fruitful to explore as to why there is such an anti-systemic movement in the US, skepticism against NAFTA and other regional blocs

(note that United States pulled out of Trans Pacific Partnership). I can talk about these issues if there is time.

One quick point. You mentioned US spreading globalization and in Armenia I often hear a concern and fear on globalization and its impact in Armenia. On this, I would like to cite Amartya Sen who argued in an article that globalization is not new, it's not western, and it's not a curse. Essentially thinking about how small states in particular can utilize global forces is really an exciting research avenue. On the point in regards to China's rise within this model, significant research has been carried out to date. Realist analysis in particular has been arguing that historically, periods of great power transitions always have been conflictual. Anytime a new power has been rising and challenging the existing status quo power, conflicts between the two have inevitably resulted, followed by new rules created as a result of such confrontations. Now, international relations as a field of study has been criticized, and rightfully so, for not doing enough work in understanding peaceful mechanisms of power transition. China's rise to date has been quite peaceful. And ironically, as the Trump Administration has been announcing about the "America First" policy and pulling out of Trans Pacific Partnership, the Chinese President has been defending globalization and advocating for free trade. This indicates that this western model did produce certain stakeholders. This is not to say that this model did not increase inequalities, including in Armenia, including all the other countries in South Caucasus.

One more point on this realist assumption regards to the power transitions theory, which has maintained that the US will be overtaken by China or by some other powers - again, this analysis operates in a bilateral model, or a state-centric model. What we are witnessing in contrast is the rise of, what I am going to call, a 3D politics, meaning that we now have non-state actors as exerting significant anti-systemic influence on world politics. Self-determination movements, from Europe all the way to Iraq, de-facto states. There are over 20 de-facto states and there is some scholarship on this. What is the systemic significance of this phenomenon? How do we think about these states? Non-state actors, from terrorists to NGOs, and I apologize for putting these actors in the same sentence, but they do operate via similar

mechanisms in plugging into world systems. Social movements, extreme right or extreme left, that are also on the rise. It appears that we are entering into very uncertain strategic environment. Explanations on polarity and state-centric approaches are not going to do the job, and Armenian scholars need to register that moving forward.

In regard to Russia, there is a mention in the paper that US-Russia relationships were always adversarial, but the paper also admits this statement to be potentially problematic as the relationship deteriorated mostly since President Putin came to power. By some accounts, there are over 70 books since 2010 on Russia that have been published. This scholarship is exploding. However, I think that analysts are struggling to situate Russia as a subject of study. And here the key challenge is to differentiate between geopolitical factors, individual leadership analysis of President Putin as well as domestic factors. Let me clarify a little bit. At the individual levels of analysis one focuses on Putin's leadership as an individual, when trying, for example, to explain the annexation of Crimea. Others argue that the domestic factors, such as regime survival concerns, are important in the shaping of Russia's foreign policy. Yet another group of scholars highlights Russia's imperial nationalism. I have only 3 minutes and I am almost done.

I would actually challenge the statement in the paper that both Russia and the US have Armenia's security goals at hand. I would argue that diplomatic capacities in South Caucasus need to be deepened, and that Armenia needs to take charge of its diplomacy: blaming everything on greater powers, while important to consider, I don't think is sufficient anymore. I would conclude with just a reference to an article by Tom Long on small states. He argues that this is a good time to be a small state, and that globalization provides all kinds of opportunities, economic and political, and protecting territorial integrity, creating opportunities into global economy for small states⁸. In short, Lena, just flip your model by looking at how great powers influence Armenia's or Georgia's or Azerbaijan's foreign policies, but also start looking as to what is the role of small states in shaping these very complicated great power transitions. Thank You.

---

⁸ International Studies Review, Volume 19, Issue 2, 1 June 2017, Pages 185–205.